

Συμφωνία συνεργασίας για την αντιμετώπιση των ρατσιστικών εγκλημάτων στην Ελλάδα

δημιουργήθηκε ως κομμάτι του προγράμματος Ποινική Δικαιοσύνη - Δημιουργία Πλαισίου Αποτελεσματικής Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Μίσους

Agreement on inter-agency co-operation on addressing racist crimes in Greece

designed as part of the "Building a Comprehensive Criminal Justice Response to Hate Crime" project

> Υπεγράφη στην Αθήνα την 6^η Ιουνίου 2018 Signed on 6 June 2018 in Athens

Επίσημη έκδοση στην Ελληνική γλώσσα με μετάφραση στην Αγγλική γλώσσα

Official version in Greek language with courtesy translation into English

Συμφωνία συνεργασίας για την αντιμετώπιση των ρατσιστικών εγκλημάτων στην Ελλάδα

Προοίμιο

Λαμβάνοντας υπόψιν:

Το Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας

Τις Διεθνείς Συνθήκες όπως, η Σύμβαση για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων, το
 Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των
 Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,

 Τον Ποινικό Κώδικα, Νόμος 927/1979, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και την άλλη σχετική εθνική νομοθεσία

 Τον Νόμο 4478/2017 για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της Απόφασης Πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Όλες οι δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτής της συμφωνίας θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία. Η συμφωνία αυτή δεν δημιουργεί νέες αρμοδιότητες ούτε αναδιανέμει αρμοδιότητες μεταξύ των θεσμικών οργάνων και της κοινωνίας των πολιτών.

Άρθρο 1

Ο σκοπός αυτής της συμφωνίας είναι μια συντονισμένη προσέγγιση των εθνικών θεσμικών οργάνων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των ρατσιστικών εγκλημάτων.

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας «ρατσιστικό έγκλημα» είναι οποιοδήποτε έγκλημα κατά παθόντος ή αγαθού, η επιλογή του οποίου έγινε λόγω των χαρακτηριστικών φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

Ωστόσο, για την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, λαμβάνεται υπόψη η προστασία των παθόντων και λόγω σύνδεσης με ένα πρόσωπο ή άτομα κατά των οποίων ο δράστης έχει προκατάληψη λόγω των ως άνω χαρακτηριστικών.

Άρθρο 2

Προκειμένου να διευκολυνθεί η συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά την αντιμετώπιση ρατσιστικών εγκλημάτων, συγκροτείται ομάδα εργασίας αποτελούμενη από αντιπροσώπους των:

- Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Υπουργείο Εσωτερικών,
- Πρόεδρος του Αρείου Πάγου,
- Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου,
- Υπουργείο Υγείας,
- Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής,
- Εθνική Σχολή Δικαστών,
- Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας¹,
- Εθνικό Σημείο Επαφής του ΟΑΣΕ για τα ρατσιστικά εγκλήματα για την Ελλάδα.

Στόχος της Ομάδας Εργασίας είναι ο συντονισμός των δράσεων και η ανάληψη πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση των ρατσιστικών εγκλημάτων.

Κάθε θεσμός και φορέας που εκπροσωπείται στην Ομάδα Εργασίας ορίζει ένα τακτικό μέλος και έναν αναπληρωτή του. Τα αναπληρωματικά μέλη μπορούν να παρακολουθούν τις εργασίες της ομάδας Εργασίας παράλληλα με το τακτικό μέλος.

Άρθρο 3

Η ομάδα εργασίας συμφωνεί να συνεργαστεί για τις ακόλουθες δράσεις:

¹ Το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας αποτελείται από οργανώσεις και φορείς οι οποίοι προσφέρουν ιατρικές, κοινωνικές και νομικές υπηρεσίες ή/και έρχονται σε άμεση επαφή με τα θύματα ρατσιστικής βίας ή θύματα άλλων βίαιων επιθέσεων που υποκινούνται από μίσος ή προκαταλήψεις και τέλος, οργανώσεις που έχουν δημιουργηθεί από τις ίδιες τις ομάδες που συνήθως γίνονται στόχος ρατσιστικής βίας.

Αύξηση ευαισθητοποίησης σχετικά με την έννοια των ρατσιστικών εγκλημάτων στο εσωτερικό
 του κάθε θεσμού και φορέα και των συνδεδεμένων με αυτόν φορέων, μέσω ενημερωτικών
 συναντήσεων, παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού όπως φυλλάδια, βίντεο και άλλα,

 Βελτίωση των ικανοτήτων των εμπλεκομένων μέσω κατάρτισης, εργαστηρίων και σεμιναρίων αυτοτελώς ή σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών ή αξιοποιώντας διεθνή προγράμματα κατάρτισης.

 Βελτίωση του συστήματος καταγραφής και συλλογής δεδομένων σχετικά με το ρατσιστικό έγκλημα, για την καλύτερη αναγνώριση και καταγραφή ρατσιστικών εγκλημάτων, τη βελτίωση της ενιαίας βάσης δεδομένων με αναλυτικά στοιχεία για το ρατσιστικό έγκλημα, τον εντοπισμό υποθέσεων ρατσιστικού εγκλήματος μέσω των δικαστικών αρχών και την αξιολόγηση των καταγεγραμμένων δεδομένων.

Διασφάλιση της προστασίας και της υποστήριξης των θυμάτων ρατσιστικών εγκλημάτων, μέσω
 και της συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών. Διασφάλιση αξιοπρεπούς και ευαίσθητης
 μεταχείρισης των θυμάτων ρατσιστικού εγκλήματος σε όλη την ποινική διαδικασία. Διαφύλαξη
 των δικαιωμάτων των θυμάτων του ρατσιστικού εγκλήματος σε όλες τις δικαστικές και
 διοικητικές διαδικασίες.

 Παροχή σαφών οδηγιών κατάλληλων για το κάθε θεσμικό όργανο ή φορέα (π.χ. μέσω εγκυκλίων κλπ.) και διαβούλευση για τυχόν νομοθετικές πρωτοβουλίες αναφορικά με την αντιμετώπιση του ρατσιστικού εγκλήματος.

 Ενθάρρυνση της έρευνας σχετικά με τη στοχοποίηση θυμάτων ρατσιστικού εγκλήματος και μεθόδων για τη διαπίστωση των μη καταγεγραμμένων και μη καταγγελθέντων ρατσιστικών εγκλημάτων.

Άρθρο 4

Το **Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων** στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμφωνεί:

 Να αναζητά, να επεξεργάζεται και να παρακολουθεί τα στοιχεία για τα ρατσιστικά εγκλήματα από την Αστυνομία, τις Εισαγγελίες και τα Δικαστήρια,

 Να σχεδιάζει νέα νομοθετήματα και άλλες πολιτικές για την αντιμετώπιση ρατσιστικών εγκλημάτων, Να λαμβάνει νομοθετικές πρωτοβουλίες για την παροχή προστασίας σε θύματα ρατσιστικών εγκλημάτων,

 Να διασφαλίζει ότι τα δικαιώματα και οι ανάγκες των θυμάτων ρατσιστικών εγκλημάτων αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται επαρκώς ,

 Να εξασφαλίζει ότι οι υπεύθυνοι των καταστημάτων κράτησης και τα ειδικά καταστήματα κράτησης νέων γνωρίζουν την έννοια των ρατσιστικών εγκλημάτων και λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη και την αναφορά πιθανών περιπτώσεων,

 Να συγκρίνει τα επίσημα ποσοτικά στοιχεία για τον αριθμό των ρατσιστικών εγκλημάτων με τα στοιχεία της κοινωνίας των πολιτών.

 Να δημιουργεί και να διατηρεί σε τοπικό επίπεδο κατάλογο των σχετικών υπηρεσιών υποστήριξης των θυμάτων.

Άρθρο 5

Το **Υπουργείο Εσωτερικών,** στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και για την εφαρμογή της συμφωνίας αυτής, συμφωνεί:

 Να εντοπίζει, να καταγράφει, να ερευνά και να αναφέρει κάθε έγκλημα με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο στον εξειδικευμένο εισαγγελέα του ρατσιστικού εγκλήματος ή σε περίπτωση απουσίας του στον εκάστοτε αρμόδιο εισαγγελέα,

 Να επικαιροποιεί, όταν απαιτείται, την εγκύκλιο για τα ρατσιστικά εγκλήματα και κάθε σχετική υπηρεσιακή φόρμα με σκοπό την αποτελεσματική διερεύνηση των εγκλημάτων με πιθανολογούμενα ρατσιστικά κίνητρα, καθώς και τους δείκτες που καταδεικνύουν πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο,

 Να βελτιώσει και να διατηρεί μια βάση δεδομένων με αναλυτικά στοιχεία για τα εγκλήματα με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο (συμπεριλαμβανομένων των κατηγοριών για κάθε ένα από τα προστατευόμενα χαρακτηριστικά),

 Να παρέχει τα αναλυτικά στοιχεία για τα εγκλήματα με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ,

- Να εκπαιδεύει και να ευαισθητοποιεί τους αστυνομικούς σε σχέση με το ρατσιστικό έγκλημα,
- Να διασφαλίζει τον καλό συντονισμό των συνολικά 70 σε εθνικό επίπεδο, «Τμημάτων και Γραφείων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας» δικαιοδοσίας του,

 Να διασφαλίζει τα δικαιώματα των θυμάτων και να τα προστατεύει από τη δευτερογενή θυματοποίηση. Να ενημερώνει και να παραπέμπει το θύμα, κατόπιν αίτησής του, σε υπηρεσίες υποστήριξης και φροντίδας, ανάλογα με τις ανάγκες του και τη βαρύτητα της βλάβης που υπέστη από την αξιόποινη πράξη.

Άρθρο 6

Ο **Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου** στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμφωνεί :

• να παρέχει οδηγίες για τη δίωξη των ρατσιστικών εγκλημάτων σε όλους τους εισαγγελείς

 να παρέχει οδηγίες για την εσωτερική οργάνωση των Εισαγγελιών λαμβάνοντας υπόψιν καλές πρακτικές όπως:

- τον ορισμό Ειδικού Εισαγγελέα για το ρατσιστικό έγκλημα στις μεγάλες εισαγγελίες της Χώρας
 -την διαβίβαση των δικογραφιών για εγκλήματα με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο στον
 εξειδικευμένο εισαγγελέα ρατσιστικών εγκλημάτων, όπου έχει οριστεί

- την ειδική σήμανση των δικογραφιών, τόσο αυτών που τους διαβιβάστηκαν από την Αστυνομία
 με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο, όσο και αυτών που το ρατσιστικό κίνητρο εμπεριέχεται
 στο κατηγορητήριο

 να παρέχει οδηγίες στις Εισαγγελίες για την έγκυρη και πλήρη ενημέρωση του ΥΔΔΑΔ για τις υποθέσεις ρατσιστικών εγκλημάτων που διαβιβάστηκαν από την Αστυνομία στις Εισαγγελίες

 να προωθεί την κατάρτιση και ευαισθητοποίηση των εισαγγελέων όλης της χώρας σχετικά με τα ρατσιστικά εγκλήματα,

να συντονίζει το έργο των εξειδικευμένων εισαγγελέων ρατσιστικών εγκλημάτων.

Άρθρο 7

Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμφωνεί:

να παρέχει οδηγίες για την ειδική σήμανση δικογραφιών με πιθανολογούμενο ρατσιστικό
 κίνητρο

 να παρέχει οδηγίες σχετικά με την αποστολή στοιχείων για τις υποθέσεις με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο στο ΥΔΔΑΔ

 να προωθεί την κατάρτιση και την ενημέρωση των δικαστών όλης της χώρας σχετικά με τα ρατσιστικά εγκλήματα.

Άρθρο 8

Η Εθνική Σχολή Δικαστών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμφωνεί:

 στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών της, να αναπτύσσει πρόγραμμα κατάρτισης για τα ρατσιστικά εγκλήματα για τους νέους υποψηφίους καθώς και για την οργάνωση της επιμόρφωσης των ήδη υπηρετούντων δικαστών και εισαγγελέων,

 να οργανώσει σεμινάρια, ημερίδες και συνέδρια για την κατάρτιση και την ενημέρωση σχετικά με τα ρατσιστικά εγκλήματα.

Άρθρο 9

Το **Υπουργείο Υγείας** στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμφωνεί:

 να παρέχει οδηγίες στους επαγγελματίες υγείας για τον εντοπισμό των πιθανών θυμάτων ρατσιστικού εγκλήματος,

 να παρέχει ενημέρωση στα θύματα των ρατσιστικών εγκλημάτων σχετικά με τα δικαιώματά τους,

να διασφαλίσει ότι οι υπεύθυνοι των φορέων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του,
 όπως ιδρύματα ψυχικής υγείας ή άλλοι, έχουν επίγνωση της έννοιας των ρατσιστικών
 εγκλημάτων και λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη και αναφορά πιθανών περιπτώσεων.

Άρθρο 10

Το **Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής** στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμφωνεί:

- να παρέχει οδηγίες στους υπαλλήλους του, ιδίως σε όσους απασχολούνται σε Κέντρα Υποδοχής
  και Ταυτοποίησης και σε Δομές Φιλοξενίας Αιτούντων Διεθνή Προστασία, για τη διαδικασία
  αναφοράς των πιθανών ρατσιστικών εγκλημάτων στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές,
- να μεριμνά για τον εντοπισμό των θυμάτων ρατσιστικών εγκλημάτων κατά τις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, ειδικά κατά τον ιατρικό έλεγχο και την ψυχοκοινωνική υποστήριξη των ανωτέρω, ιδίως σε περιπτώσεις που τα θύματα εντάσσονται σε μια από τις κατηγορίες των ευάλωτων ομάδων που προβλέπονται από το στο άρθρο 14 παρ. 8 του ν. 4375/2016,
- να παρέχει ενημέρωση στα θύματα των ρατσιστικών εγκλημάτων, ειδικά αναφορικά με τη διαδικασία καταγγελίας των ρατσιστικών εγκλημάτων στις αρμόδιες αρχές και φορείς,
- να παραπέμπει τα θύματα των ρατσιστικών εγκλημάτων στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές αλλά και να μεριμνά για την παραπομπή τους σε φορείς παροχής υπηρεσιών υποστήριξης, όπως νομική συνδρομή, ιατρική περίθαλψη, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, στέγαση.

Άρθρο 11

Το **Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας** στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμφωνεί:

- να μοιράζεται τα στοιχεία για τα ρατσιστικά εγκλήματα με τις εθνικές αρχές μέσω των ετήσιων
  εκθέσεων του και με βάση τους κανόνες λειτουργίας του,
- να παρέχει βοήθεια στα θύματα των ρατσιστικών εγκλημάτων στο βαθμό των δυνατοτήτων
  των μελών του τη δεδομένη στιγμή,
- να ενημερώνει το θύμα και να διευκολύνει την καταγγελία των ρατσιστικών εγκλημάτων στις αρμόδιες αρχές, με την προϋπόθεση ότι το θύμα επιλέγει να προβεί σε καταγγελία,
- να διατυπώνει συστάσεις προς τις αρμόδιες αρχές με βάση την πείρα του προκειμένου να συμβάλει κατά το δυνατό στη διαμόρφωση της πολιτικής για τα εγκλήματα μίσους.

Το **Εθνικό Σημείο Επαφής για τα ρατσιστικά εγκλήματα** στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμφωνεί:

- να παρέχει συμβουλές για τη συμμόρφωση της συλλογής δεδομένων για το ρατσιστικό έγκλημα με τις κατευθύνσεις του ΟΑΣΕ
- να υποβάλλει ετήσια έκθεση των δεδομένων που συλλέγονται για τα ρατσιστικά εγκλήματα στον ΟΑΣΕ / ODIHR.

Άρθρο 13

Όλα τα μέλη συμφωνούν να συμμετέχουν τακτικά στις συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας και να ανταλλάσσουν πληροφορίες μεταξύ τους.

Όλα τα μέλη δεσμεύονται να ενημερώνουν τακτικά τη θεσμική τους ηγεσία για το έργο της ομάδας εργασίας.

Τα μέλη της ομάδας εργασίας συμφωνούν η ομάδα να συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην ομάδα εργασίας, θα προγραμματίζει τις συνεδριάσεις, θα προτείνει την ημερήσια διάταξη και θα κρατά και διατηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων.

Άρθρο 14

Οι δράσεις του παρόντος δε δημιουργούν πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στον προϋπολογισμό των μερών.

Τα μέρη του παρόντος εκφράζουν την πρόθεσή τους να συνεργάζονται για την εξασφάλιση χρηματοδότησης των δράσεών τους, από ευρωπαϊκά και άλλα προγράμματα, στο πλαίσιο της παρούσης συμφωνίας.

Οι υπογράφοντες

Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΚΟΝΤΟΝΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ

Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

ΞΕΝΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Γενικός Διευθυντής της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΑΝΗΣ

Υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ

Πρόεδρος του Αρείου Πάγου

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΠΠΑΣ

Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Υγείας

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Εθνικό Πρόσωπο Επαφής του ΟΑΣΕ στην Ελλάδα για τα ρατσιστικά εγκλήματα / Εισαγγελέας Πρωτοδικών Αθηνών

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΘΕΟΛΟΓΙΤΟΥ

Εκπρόσωποι του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

PHILIPPE LECLERC

Με εντολή Υπουργού Ακριβές Αντίγραφο Η <u>Προ</u>ισταμένη της Διεύθυνσης

Αργυρώ Ελεψθεριάδου

Agreement on inter-agency co-operation on addressing racist crimes in Greece

Preamble

Taking into consideration:

- The Constitution of the Hellenic Republic;
- International Agreements such as the Convention on Elimination of Racial Discrimination, International Covenant on Civil and Political Rights, the European Convention of Human Rights, the OSCE Commitments as provided in Ministerial Council Decisions;
- Criminal Code of Greece, L. 927/1979, as in force, and other relevant national legislation;
- L. 4478/2017, for the transposition of Directive 2012/29/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/ JHA.

All activities within this agreement will be exercised according to the competencies provided in national legislation. This agreement does not create new, nor redistribute any, competencies among institutions and civil society.

Article 1

The purpose of this agreement is a coordinated approach for national institutions and civil society organizations to effectively address racist crimes.

For the purpose of this agreement "racist crime" is any criminal act where the victim (person or property) is targeted due to his/her race, colour, national or ethnic origin, descent, religion, disability, sexual orientation, gender identity or gender characteristics.

However, for the effective implementation of this Agreement, consideration shall be given to the protection of victims associated with a person or persons against whom the perpetrator has a prejudice due to the above characteristics.

Article 2

In order to facilitate the coordinated approach in addressing racist crimes a Working Group is established comprising of appointed representatives from:

- Ministry of Justice, Transparency and Human Rights;
- Ministry of Interior;
- President of the Supreme Court of Greece;
- Prosecutor of the Supreme Court of Greece;
- Ministry of Health;

- Ministry of Migration Policy;
- National School of Judges;
- Racist Violence Recording Network ¹;
- National Point of Contact of OSCE/ODIHR on Racist Crimes for Greece.

The aim of the Working Group is to coordinate the execution of the activities and to provide further initiatives for addressing racist crimes.

Each of the members of the Working Group is represented by one member and one deputy. Deputy members can participate in the Working Group alongside with the assigned member of the working group.

Article 3

The Working Group agrees to cooperate on the implementation of the following activities:

- Raise awareness of the concept of racist crimes within their own institutions as well as linked institutions through informative sessions; production of visibility materials like leaflets, videos and others;
- Provide capacity building through trainings, workshops, seminars within each participating institution or in co-operation with civil society, also using international training programs;
- Improve the racist crime data recording and collection system by enabling the adequate recognition and registration of racist crimes; improving the disaggregation of racist crime data in the database; track racist crime cases through the judicial system; evaluate the recorded data;
- Ensure the protection of, and support for, victims of racist crimes in co-operation with civil society organizations; ensure the respectful and sensitive treatment of racist crime victims throughout the criminal justice process; ensure the full enjoyment of all rights guaranteed in administrative and judicial procedures for the victims of racist crimes;
- Provide guidelines relevant for each of the institutions (e.g. guidance) and consult on draft legislative initiatives likely to impact the response to racist crime;
- Support research on racist crime victimization, surveying racist crime victims and using other methods to establish the prevalence of unrecorded and unreported racist crime.

Article 4

The **Ministry of Justice**, **Transparency and Human Rights** within its existing competencies and for the implementation of this Agreement will:

¹ The RVRN consists of organisations and bodies that provide medical, social and legal services and/or contact directly with the victims of racist violence or victims of other violent crimes that are incited by hate or prejudices and, finally, of organizations created by the same groups that are usually the target of racist violence.

- request, process and monitor data on racist crimes from the Police, the Prosecutors office and the Judiciary;
- design new legislation and other policies to address racist crimes;
- undertake legislative initiatives for the further protection to victims of racist crime;
- ensure that the rights and needs of victims of racist crimes are adequately recognized and addressed;
- ensure that the responsible persons in penitentiary institutions and juvenile penitentiary institutions are aware of the concept of racist crimes and undertake measures to prevent and report potential cases;
- compare the official quantitative data of the number of racist crimes with the data of civil society;
- create and maintain at the local level a list of relevant victim support services.

The **Ministry of Interior**, within its existing competencies and for the implementation of this agreement will:

- identify, register, investigate and report any crime with a potential racist motivation to the specialized racist crime prosecutor or in their absence to the local competent prosecutor;
- update, where necessary, the racist crime circular and any relevant service form with a view to effectively investigating crimes with suspected bias motivation, as well as bias indicators;
- improve and maintain a database of disaggregated data on crimes with a potential racist motivation (including categories within each of the protected characteristics);
- provide disaggregated data on crimes with a potential racist motivation to the Ministry of Justice, Transparency and Human Rights;
- provide training and awareness raising on racist crimes to Police officers;
- ensure good coordination among the 70 nationwide "Departments and Offices of Racist Violence" within its jurisdiction;
- ensure rights of victims are recognized and addressed and they are protected from secondary victimization; inform and refer the victims, at their request, to support and care services according to their needs and the severity of the damage caused to them by the offense.

Article 6

The **Supreme Court Prosecutor of Greece** within its existing competencies and for the implementation of this Agreement will:

- provide guidance for prosecuting racist crimes to all Prosecutors' Offices;
- provide guidance on the internal organization of Prosecutors' Offices taking into consideration good practices such as:
  - the appointment of a special prosecutor on racist crimes in the major Prosecutors' Offices;

- forwarding case files on crimes with a potential racist motivation to the special prosecutor on racist violence, where such a Prosecutor has been appointed;
- marking the case files on crimes with a potential racist motivation forwarded by the Police or case files where racist motivation is included in the indictment with a special indicator.
- to provide guidance to all Prosecutors' Offices for informing the Ministry of Justice in time about all relevant racist crime cases that have been introduced to them by the Police;
- promote training and awareness raising to prosecutors from all over the country on the topic of racist crimes;
- coordinate the work of special prosecutors on racist violence.

The **President of the Supreme Court of Greece** within its existing competencies and for the implementation of this Agreement will:

- provide guidance for the special marking of case files with potential racist motivation;
- provide guidance on the data for cases of racist crimes that should be sent to the Ministry of Justice;
- promote training and awareness raising on the topic of racist crimes for judges from all over the country.

Article 8

The **National School of Judges** within its existing competencies and for the implementation of this Agreement will:

- within its curriculum adopt a training program on racist crimes for new candidates as well as for acting judges and prosecutors;
- conduct training and awareness raising seminars, workshops and conferences on racist crimes.

Article 9

The **Ministry of Health** within its existing competencies and for the implementation of this Agreement will:

- provide guidance to health professionals on the identification of possible victims of racist crime;
- provide information to victims of racist crimes about their rights;
- ensure that the responsible persons of institutions under its jurisdiction, such as mental health institutions and others, are aware of the concept of racist crimes and are undertaking measures to prevent and report potential cases.

The **Ministry of Migration** within its existing competencies and for the implementation of this Agreement will:

- provide guidance to its employees, especially those who work in Reception and Identification Centers and in Shelters for Asylum Seekers, regarding the procedure for reporting possible racist crimes to the competent police authorities;
- ensure the identification of victims of racist crimes during the reception and identification procedures of third-country nationals or stateless persons, specifically during medical examination and psychosocial support, especially when the victims belong to one of the categories of vulnerable groups provided for by Article 14 (8) of Law 4375/2016;
- provide information to victims of racist crimes, especially regarding the procedure to report racist crimes to the competent authorities and bodies;
- refer the victims of racist crimes to the competent police authorities as well as ensure their reference to bodies that provide support services, such as legal assistance, medical care, psychosocial support and accommodation.

Article 11

The **Racist Violence Recording Network** within its existing competencies and for the implementation of this Agreement will:

- share data on racist crimes with national authorities through its national reports and according to its rules of operation;
- provide assistance to victims of racist crimes within the capacity of its member at that time;
- inform the victim and facilitate the reporting of racist crimes to the competent authorities provided that the victim chooses to report the crime;
- make recommendations to the competent authorities based on its experience in order to contribute as much as possible in policy formulation on racist crimes.

Article 12

The **National Point of Contact with ODIHR on Racist Crimes** within its existing competencies and for the implementation of this Agreement will:

- provide advice on the alignment of "racist crime" data collection requirements with OSCE Commitments;
- annually report this data to OSCE/ODIHR.

All members agree to regularly participate in the meetings of the working group and to exchange information between them.

All members commit themselves to regularly informing their institutional leadership about the work of the working group.

The members of the working group agree that the group will meet at least once a month.

The Ministry of Justice, Transparency and Human Rights will provide secretarial support to the working group, schedule the meetings, propose the agenda and maintain and keep minutes of the meetings.

Article 14

The actions hereof do not create additional financial burden on the parties' budget.

The members of the Working Group express their willingness to cooperate in order to ensure the financing of their actions by European and other programs under the terms of this agreement.

The project "Building a Comprehensive Criminal Justice Response to Hate Crime" is co-financed by the European Commission under the Rights, Equality and Citizenship Programme (JUST/2015/RRAC/AG/TRAI/9025) and the United States of America.

Project funded by the European Union

Implemented by

